

Open clubavonden steeds populairder

Steeds meer schaakclubs binnen Limburg nodigen spelers van andere schaakverenigingen uit voor een competitie. Dit beperkt zich niet alleen tot grotere toernooien. Ook clubavonden krijgen een open karakter.

Een bericht van de schaakvereniging Voerendaal op de website van de Limburgse Schaakbond spreekt boekdelen. 'Voor de eerste keer organiseren we op een aantal donderdagen verspreid over het schaakseizoen een klein schaaktornooi. DJC's Topcompetitie is voor ons een goed voorbeeld'... 'Iedereen is welkom...' Schaakvereniging DJC Stei n is vorig jaar met de Topcompetitie gestart. In groepen van acht wordt op zeven speelavonden een halve competitie gespeeld. Spelers die in hun groep de eerste plaats halen, mogen in een volgende editie van het toernooi in een hogere groep meedoen. Voor aanvang van het clubevenement werden uitnodigingen over Limburg verspreid. De eerste editie kon meteen al vijftig deelnemers begroeten. De editie 2015-2016 doet hier niet veel voor onder: 46 deelnemers. Wanneer men bedenkt dat op de gemiddelde clubavond van een vereniging misschien twintig schakers komen

opdagen, dan lijkt de formule een groot succes. Geen wonder dat ook Voerendaal gecharmeerd is van deze opzet. En er zijn meer verenigingen die schakers uit de regio op hun clubavond uitnodigen. Bij de Schaakvereniging Blerick heb je het Blerick Open, dat één keer per maand op hun clubavond plaats heeft en dat nu voor de tweede maal georganiseerd wordt. De Venlose Schaakver-

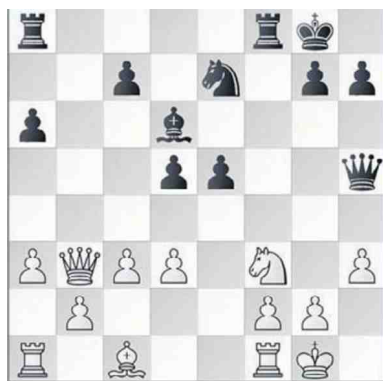

Diagram 1

ening houdt al jaren op zeven achtereenvolgende donderdagen van mei tot juli het Venlo Open. Ook bij deze twee toernooien is het veel drukker dan op een gewone clubavond. De voordelen van dergelijke competities zijn groot. Spelers van nabijgelegen verenigingen ontmoeten elkaar wat vaker, wat de goede relaties tussen deze verenigingen bevordert. De deelnemers zien ook weer eens nieuwe gezichten in plaats van die van eigen clubgenoten. Het is een kans om de sfeer bij een andere vereniging te proeven, zonder het hele jaar aan de data en de contributie van die vereniging vast te zitten. De besturen van de organise-

Diagram 2

rende verenigingen zien een goed gevuld toernooi, dat daardoor ook een goede pr oplevert en de horecagelegenheden, waar de clubavond gehouden wordt, zien hun inkomsten groeien.

Het is duidelijk dat, hoe succesvol ook, één keer per jaar een Limburg Open niet meer volstaat. De Limburgse schaker wil vaker de toernooisfeer proeven. Kennelijk voelen de schakers zich hierbij niet beperkt tot de weekeinden, waarin de meeste toernooien plaats hebben. De clubavonden vinden immers op een gewone weekdag plaats en steeds meer spelers maken graag de competitie bij twee verenigingen tot hun uitgaansavond.

De diffusie van clubleden van verschillende verenigingen levert vaak aardig partijmateriaal op. Hieronder ziet u een partijfragment uit de eerste ronde van het Blerick Open van dit jaar, waarin de zwartspeler via een mooie combinatie een beslissende aanval verkrijgt.

ZIE DIAGRAM 1

Hans Peters - Roland van Vliembergen (met commentaar van Roland)

17...Txf3! 18.gxf3,Dxh3 19.Dd1?!
Verdedigt weliswaar de pion op f3,

maar vanaf hier wist ik dat ik geforceerd mat had. Na andere verdedigingen heb ik groot voordeel. 19...Pf5! gaat naar h4 zodat de dame mat kan geven op g2, dus wit heeft maar één verdediging: 20.Lg5,e4!

ZIE DIAGRAM 2

Weer een matdreiging, ditmaal met de dame naar h2. En weer heeft Hans maar één verdediging: 21.f4,Lxf4! Een loperoffer wat duidelijk maakt dat Hans zijn loper op g5 overbelast is. Hij kan niet h4 blijven dekken en tegelijkertijd mat op h2 voorkomen. 22.Lxf4,Ph4 en wit gaf op.

Reacties en inzendingen aan:
Henk van Gool, e-mailadres:
vangool.henk@gmail.com

De kraamkamer van Limburgs schaaktalent

De Tegelse Schaakvereniging heeft dit jaar de Stertraining van de KNSB naar Limburg gehaald. In acht bijeenkomsten worden in Tegelen talentvolle jeugdspelers door schaaktrainer Boris Friesen onder handen genomen.

Geconcentreerd staren de jongeren naar het bord. De trainer heeft ze zojuist een pittige opgave voorgeschoteld. Na een paar minuutjes bedenktijd volgt de bespreking en dan worden de stukken opgezet voor alweer de volgende schaakpuzzel.

Aan het werk is Boris Friesen. Friesen is sinds 2007 professioneel schaaktrainer en heeft onder andere de destijds 10-jarige Benjamin Bok (inmiddels schaakgrootmeester) en het Tegelse schaaktalent Max Warmerdam (inmiddels Fide-meester) onder zijn hoede gehad. Tevens is hij tweemaal coach geweest bij de Nederlandse jeugd tijdens een EK. Naast privétrainingen en schaakles op enkele scholen, geeft hij zogenoemde Stertrainingen aan talentvolle jeugdschakers uit Brabant en Limburg.

Nu is deze ervaren trainer te gast in Noord-Limburg. De Tegelse schaakvereniging levert voor dit seizoen namelijk de accommodatie voor de Stertrainingen. Deze vin-

den normaal gesproken plaats onder auspiciën van de KNSB. Het blijkt echter dat de KNSB de trainingen gedelegeerd heeft. Piet Hoeben, voorzitter van de Tegelse Schaakvereniging: „Begin dit jaar ontstond er bij de KNSB de discussie of de schaakbond deze trainingen moest organiseren of de regionale bonden of verenigingen. Ik heb toen meteen contact gezocht met de KNSB en kreeg groen licht

om deze trainingen te gaan organiseren. Dit kwam voor ons goed uit, want we hadden al jaren het probleem dat onze sterkere jeugdschakers voor de Stertraining naar Eindhoven of Den Bosch moesten. Dat kostte tijd en bovendien vielen de Stertrainingen vaak samen met de data van de LiSB-competitie. Gevolg: we konden die sterkere jeugd niet inzetten bij externe wedstrijden. Nu kunnen zes van de deelnemers aan de training meedoen aan de LiSB-competitie.”

Hoe zijn de trainingen tot nu toe verlopen?

„De opkomst is vrijwel 100 procent, dus goed. Dat betekent ook

dat de lesstof interessant genoeg is voor de jeugdschakers.”

Hoe bevalt de samenwerking met de trainer?

„Uitstekend. Hij staat goed aangeschreven als trainer en gaat leuk met de kinderen om. Hij was al vaker in Tegelen komen kijken en heeft ons ook goede adviezen gegeven voor de jeugdtraining die we zelf doen.”

Het jeugdschaak heeft in Tegelen altijd veel aandacht gehad. Momenteel hebben jullie zelfs meer jeugdleden dan seniorleden.

„Tegelen staat goed aangeschreven wat betreft de jeugdopleiding. Door het verval bij andere verenigingen, is daar geen goede interne competitie voor de jeugd te organiseren. Daardoor verhuisden diverse jeugdspelers van andere verenigingen naar ons. Onder de senioren word de situatie breed geaccepteerd.”

In hoeverre past jeugdtraining in jullie beleid?

„Wij zijn van mening dat een jeugdopleiding een must is om ook op langere termijn het ledenbestand qua omvang en niveau op peil te houden. Stertraining bijvoorbeeld past daarin met name om

het speelniveau te verhogen. We krijgen op diverse manieren jeugd binnen. We doen mee aan een jaarlijkse samenwerking met de basisscholen en de gemeente, waarbij kinderen gedurende zes weken kennis kunnen maken met de schaaksport. Verder wordt op twee verschillende basisscholen wekelijks aan schoolschaak gedaan. Ook organiseren we samen met de Stichting Ontmoetingscentrum De Glazenap op zaterdagmorgen schaken in ons clublokaal.”

Heb je voldoende kader om de grote groep jeugdigen te begeleiden?

„Ja, alhoewel we altijd nieuwe ondersteuning kunnen gebruiken. We zetten ook oudere jeugdspelers in om de jongere te begeleiden.”

De kanjers van de Glazenap.

Een Limburgse derby kan ook in absolute stilte

De schaakteams van Venlo en DJC Stein ontmoetten elkaar afgelopen zaterdag. Inzet: een goede klassering in KNSB-klasse 2D met uitzicht op promotie.

Geen psychologische oorlogsvoering vooraf in de media. Geen opgeklopte berichten over een strijd tussen zuid en noord. Geen klappende supporters bij de aankomst van bussen met sporters. Geen opstootjes tussen rivaliserende supportergroepen. Geen stadion vol vlaggen en zingende mensen. Geen aanmoedigingen of woedende kreten als een speler een fout maakt. Geen gejuich als er een punt wordt gescoord. Geen pauze met optredens en reclame, geen muziek: een Limburgse derby in de schaaksport vindt plaats in een oase van rust en stilte. Zelfs het tikken van de schaakklok is niet meer hoorbaar, sinds de invoering van de digitale klokken. Hooguit een zucht, een kuch, het geschuifel van voeten, het klikken van een pen, het tikken van een lepelje dat koffie in een kopje omroert, het geklik van een fototoestel en zachte geluiden uit het barge-deelte in een belendende ruimte, verstoren de sereniteit. De arbiter

is een passieve toeschouwer die een groot deel van de tijd in zijn stoel zit te lezen of te surfen op zijn laptop. Hooguit staat hij een keer op om de kloktijden te noteren, of om de uitslag te vernemen van een partij die tot zijn einde is gekomen. Hij praat en roept niet, laat staan dat hij het spel met een snerpand fluitje dicteert. Een schaker moet zich nu eenmaal urenlang tot het uiterste kunnen concentreren.

Diagram.

In dergelijke, voor de schaker ideale, omstandigheden vond afgelopen zaterdag een titanenstrijd plaats tussen twee van de sterkste schaakclubs van Limburg: Venlo en DJC uit Stein.

Beide teams willen graag bovenin de groep meedraaien en als het kan een keertje naar de eerste klasse promoveren. Van een koude oorlog is echter geen sprake. De neutrale toeschouwer zou verbaasd staan, als hij zag hoe vriendschappelijk en respectvol de spelers en arbiter - en het handjevol toeschouwers dat op de wedstrijd is afgekomen - met elkaar omgaan. Wat men tijdens, bijvoorbeeld, voetbalwedstrijden via schreeuwende commercials de spe-

lers en supporters probeert te leren, hoeft men deze schakers niet meer bij te brengen. Van een vijandige sfeer is geen sprake. Hooguit is er lichte teleurstelling, maar ook berusting bij de verliezer. Na de wedstrijd wordt gezellig nog wat geanalyseerd en gezamenlijk een glaasje gedronken, gelachen en gepraat. Venlo en DJC zijn aan elkaar gewaagd. Vorig jaar wonnen de Zuid-Limburgers. Dit keer was het Venlo dat aan het langste eind trok. De cruciale partij vond plaats op bord 4 tussen Thijmen Smith van Venlo met wit en Jozef Simenon van DJC met de zwarte stukken. Jozef leek na een moeizame beginfase de grootste storm te hebben

doorstaan, maar zette toen zijn dame verkeerd neer. **Zie diagram na 30., Dc7??**

De dame had op d7 moeten staan. Nu is er een eenvoudige veldruiming mogelijk.

31.Txe6!,fxe6 32.Df6 met de dubbele dreiging 33.Dxh8 en 33.Dxe6+. Jozef probeerde nog even: 32.,Dh7 33.Dxe6+,De7 34.Dxd5,Dxe3+ 35.Kh1,De2, maar moest na 36.Tb1,Tf8 37.Dc6+,Kf7 38.Tb7+ Thijmen de hand schudden.

Mede hierdoor won Venlo met 5-3 en bezet dit team na vier speelronden met 6 punten de tweede plaats in KNSB-groep 2D. Stein staat met een puntje minder vijfde en is dus ook nog in de race voor het kampioenschap.

Venlo en DJC Stein werken in alle rust hun partijen af. foto Henk van Gool

De schaaklegende verfilmd

Sinds 3 december is in de Nederlandse bioscopen de film 'Pawn Sacrifice' te zien. Het psychologisch drama rond schaaklegende Robert James Fischer wordt op dit moment slechts in één Limburgse bioscoop vertoond.

Vol verwachting gaat de Venlose schaker achter zijn computer zitten. Het is alweer twintig jaar geleden dat de Nederlandse kindersfilm 'Lang leve de Koningin' in de bioscopen draaide. Een film die destijds een Gouden Kalf voor beste lange speelfilm won. En nu is er dan eindelijk weer een film waarin de schaaksport een hoofdrol vervult: 'Pawn Sacrifice'. Een Amerikaanse productie over dé schaaklegende: Robert James (ofwel Bobby) Fischer, waarin zijn ontwikkeling wordt gevolgd vanaf zijn jeugd tot en met het beroemde WK in 1972 tegen de Rus Boris Spassky. Met Toby Maguire in de hoofdrol ('Spiderman'). Deze film is een must voor de schaakliefhebber, denkt de Venlose schaker. En dus zoekt hij de website op van de

plaatselijke bioscoop om een datum en tijdstip te plannen. Hé, draait hij nog niet in Venlo? Met gefronste wenkbrauwen worden andere websites opgeroepen. De ene na de andere plaatsnaam wordt afgevinkt. Uiteindelijk verschijnt Maastricht in beeld. Hè, hè, daar is ie dan. Verbijsterd staart de Venlose schaker naar het scherm. Moet hij 70 kilometer naar het zuiden reizen om in Maastricht een film van net geen 2 uur te gaan zien? Hoe zit het met Brabant en Gelderland? Tsja, hij draait in Nijmegen en Eindhoven. Kennelijk wordt deze film, op dit moment althans, alleen in de grote steden vertoond. Gelaten maakt de Venlose schaker zijn keuze, pakt zijn rugzak en stapt op de trein. Uren later verlaat hij met gemengde gevoelens de bioscoop. Ja, de rolprent laat een

krachtige indruk achter. Toby Maguire speelt zijn rol sterk en draagt de film. Maar de slordig verwerkte schaaktechnische details zijn een doorn in het oog. En waarom worden de negatieve aspecten van Fischers karakter zo uitvergroot? Erger nog: waarom is de film zo'n antireclame voor de schaaksport geworden? Immers, uitspraken als „Schaken is een gevaarlijk spel”, „Dit spel kan verraderlijk zijn” en „Na 4 zetten heb je al 300 miljard opties, dit kan je aan de rand van waanzin brengen” suggereren dat je door te schaken gek

DIAGRAM 1

kan worden. In de film wordt Paul Morphy als voorbeeld genoemd en Fischer valt steeds meer ten prooi aan paranoia en psychotische waandenkeelden. Een schaaktrainer die de film gaat zien, zou pardoes last van gewetensbezwaren kunnen krijgen. „Ben ik nu bezig mijn pillen tot waanzin te drijven?” Gelukkig wijst de praktijk anders uit. Op een enkele zonderling na zijn (top)schakers 'normale' mensen (wie definieert trouwens wat 'normaal' is?), die zich rationeel en emotioneel net zo gedragen als niet-schakers. De film prikkelt in elk geval wel de nieuwsgierigheid. Hoe gaat die 6e partij van de WK match, waarbij Spassky na afloop spontaan applaudisseert voor de prestatie van Fischer? Voor de liefhebber volgt hier de partij. Pak je schaakbord, speel hem na en geniet. Fischer heeft wit. 1. c4, e6 2. Pf3, d5 3. d4, Pf6 4. Pc3, Le7 5. Lg5, o-o 6. e3, h6 7. Lh4, b6 8. cxd5, Pxd5 9. Lxe7, Dxe7 10. Pxd5, exd5 11. Tc1, Le6 12. Da4, c5 13. Da3, Tc8 14. Lb5, a6 15. dxc5, bxc5 16. o-o, Ta7 17. Le2, Pd7 18. Pd4, Df8 19. Pxe6, fxe6 20. e4! zie diagram Het pionoffer waar de filmtitel onder

andere op is gebaseerd. Niet alleen legde dit de kiem voor zwarts nederlaag in deze partij, maar het legde ook de basis voor Fischers matchoverwinning, omdat na deze verpletterende zege de situatie psychologisch kantelde. Plotseling zat Fischer mentaal in een zetel. d4 21.f4, De7 22.e5, Tb8 23.Lc4, Kh8 24.Dh3, Pf8 25.b3, a5 26.f5, exf5 27.Txf5, Ph7 28.Tcf1, Dd8 29.Dg3, Te7 30.h4, Tbb7 31.e6, Tbc7 32.De5, De8 33.a4, Dd8 34.T1f2, De8 35.T2f3, Dd8 36.Ld3, De8 37.De4, Pf6 38.Txf6, gxf6 39.Txf6, Kg8 40.Lc4, Kh8 41.Df4 1 - 0 Schaken blijft een fantastisch spel.

Niek en Simon treden aan in Den Haag

Bij tijd en wijle nemen Limburgse schakers deel aan zogenaamde weekendtoernooien. In de tweede helft van november bezocht een aantal om die reden Den Haag.

De opletende fan heeft het snel door: het betreft hier niet het beroemde zangduo Nick en Simon. Hoewel: het had heel goed gekund dat Nick Schilder aan het 12e Haags Weekendtoernooi had deelgenomen. Hij is naast zanger immers ook ambassadeur van de schaaksport in Nederland en zelf geen onverdienstelijk schaker. Nee, we zoemen hier in op de ervaringen van de schakers Niek Philipssen en Simon Plukkel van schaakvereniging Blerick. Hoe beleven zij een weekendtoernooi?

Op vrijdag 20 november togen ze naar Den Haag. Mooi om ook maar meteen Madurodam te bezoeken. Het toernooi startte op vrijdagavond met de eerste ronde. In de dagen erna volgden nog vijf speelrondes.

Zo'n weekendtoernooi is met name op zaterdag superzwaar. Dan vinden de rondes twee tot en met vier plaats en met een beetje pech zit je die dag bijna twaalf uur achter het schaakbord. Vandaar dat veel spelers op zaterdag een ronde

vrijaf nemen: een zogenoemde bye (in de ranglijst wordt dit genoteerd alsof ze remise hebben gespeeld). Niek en Simon maakten hier ook gebruik van en namen de gelegenheid te baat om de nieuwste James Bond te gaan zien. Met twee schaakpartijen achter de kiezen sloeg echter de vermoeidheid toe. Niek slaagde er nog in om de film helemaal af te kijken, maar Simon zal nog eens terug moeten... Op zondag bleek dat beiden nog uitzichten hadden op een goed eind-

Diagram 1

Het toernooi in Den Haag in volle gang.

foto **Stefan Boeters**

klassement. Naast een overwinning verloren ze echter ook nog een partij, zodat een topklassering

Diagram 2

er niet in zat. Wel won zowel Niek als Simon een ratingprijs. Niek behaalde in groep A (spelers met een rating hoger dan 1700, onder wie twee grootmeesters) een 11e plaats. Simon deed met een 18e plaats in groep B niet veel voor hem onder. Van beiden volgt hier een partijfragment.

ZIE DIAGRAM 1

Niek Philipssen - Evert Baak
Evert had de schade kunnen beperken door met 30...Pcd8 wits toren van de 7e rij te verjagen. De pion op c4 lokte echter: 30...Dxc4? Niek profiteerde meteen met een röntgenaantal 31.Dxc4,Lxc4 32.Tc1 en met minder dan een minuut op de klok voor negen zetten gaf Evert de partij op. Hij

zag niet hoe hij materiaalverlies kon vermijden.

Soms ontmoet je op zo'n toernooi iemand, die je ook in de provincie kan tegenkomen. In de vijfde ronde speelde Simon tegen Paul Koks. Paul woont in Den Haag maar speelt extern voor 't Pionneke Roermond.

ZIE DIAGRAM 2

Paul Koks - Simon Plukkel
Met 20.Lc1!,Db8 21.De1,(21.Dxa1 faalt immers op de aftrekaanval 21...Lh6+!,Kxh6 22.Dxa1) 21...Dxd6 staat zwart wel flink wat pionnen voor, maar kan wit nog vechten. na het gespeelde 20.Da4? maakte Simon korte metten. 20...Txd2 21.Dxc6,Txe2! 22.Dxa8,Lb7 en met alle zwarte stukken op g2 gericht liep wit spoedig mat.